

**SYLABUS**

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2027

Rok akademicki 2025/2026

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

Nazwa przedmiotu	<b>Terapia logopedyczna we wczesnym wspomaganiu rozwoju</b>
Kod przedmiotu*	LII.16
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Monika Kij
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Mgr Aneta Kotowicz-Urban, dr Monika Kij, inni pracownicy Zakładu Onomastyki IPiD

**1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Warszt.	Liczba pkt. ECTS
1		15						15	3

**1.2. Sposób realizacji zajęć**

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)**

zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny

**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Podstawowa wiedza na temat wczesnej interwencji logopedycznej; wiedza na temat rozwoju dziecka w okresie prenatalnym i w pierwszych latach życia.

**3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE****3.1 Cele przedmiotu**

C1	zapoznanie studentów z zasadami diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych oraz postępowania rehabilitacyjnego w zaburzeniach połykania;
C2	zapoznanie studentów z różnymi metodami pracy z noworodkiem i niemowlęciem oraz z ich rodzinami.

**3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu**

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student/ka zna zasady diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych oraz postępowania rehabilitacyjnego w zaburzeniach połykania.	K_Wo1 E.1L.W1 E.2L.W1
EK_02	Student/ka zna w pogłębionym stopniu wybrane obszary z zakresu nauk medycznych (neonatologii) oraz ich powiązania z logopedią.	K_Wo6
EK_03	Student/ka potrafi analizować i stosować diagnostykę logopedyczną czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych; planować i realizować postępowanie rehabilitacyjne w zaburzeniach połykania.	K_Uo1 E.1L.U1 E.2L.U1
EK_04	Student/ka potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; cechuje się empatią	K_Ko2 E.2L.K1

**3.3 Treści programowe****A. Problematyka ćwiczeń**

<b>Treści merytoryczne</b>
Podstawy prawne wczesnej interwencji.
Miejsce i zadania logopedy w specjalistycznej poradni wczesnej interwencji.
Wieloaspektowość zaburzeń komunikacji i języka u noworodków i niemowląt.
Programowanie terapii logopedycznej noworodków i niemowląt – podstawy neurofizjologiczne
Uprawnienia i certyfikacje w zakresie stosowania metod rehabilitacji neurologopedycznej
Założenia teoretyczne i podstawy podejmowanych działań z zakresu terapii logopedycznej (metoda Castillo-Moralesa, NDT Bobath, masaż Stecko, masaż Shantala, integracja sensomotoryczna, integracja odruchów ustno-twarzowych Masgutowej itp.).

**B. Problematyka zajęć warsztatowych**

<b>Treści merytoryczne</b>
Badanie pacjenta i podstawy terapii neurologopedycznej noworodków i niemowląt.
Wskazania do stosowania poszczególnych metod diagnozowania i terapii noworodków i niemowląt.
Wczesne programowanie funkcji prewerbalnych i językowych.
Terapeutyczne karmienie (gryzienie, odgryzane, ściąganie pokarmu z łyżeczki, picie).

Praca logopedy z noworodkami.
Praca logopedy w wcześniakami.
Diagnoza logopedyczna noworodka i niemowlęcia.

### 3.4 Metody dydaktyczne

<b>Ćwiczenia:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• prezentacja multimedialna,</li> <li>• metody poglądowe,</li> <li>• metody problemowe</li> <li>• praca w grupach.</li> </ul>	<b>Warsztaty:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pogadanka,</li> <li>• filmy instruktażowe,</li> <li>• metoda problemowa,</li> <li>• praca w grupach.</li> </ul>
--	--

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	Udział w dyskusji na zajęciach, udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas ćwiczeń i warsztatów.	ćwiczenia warszt.
EK_02	Udział w dyskusji na zajęciach, udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas ćwiczeń i warsztatów.	ćwiczenia warszt.
EK_03	Udział w dyskusji na zajęciach, udzielanie ustnych odpowiedzi obejmujących zadania i zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne ujęte w treściach modułu podczas ćwiczeń i warsztatów.	ćwiczenia warszt.
EK_04	Obserwacja w czasie zajęć i konsultacji indywidualnych	ćwiczenia warszt.

### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<b>Ćwiczenia:</b> <u>Zaliczenie bez oceny</u> Warunkiem uzyskania zaliczenia jest czytanie literatury przedmiotu oraz czynny udział w zajęciach. Efekty uczenia się w zakresie treści z wykładu są też weryfikowane na kolokwium końcowym w czasie warsztatów.
<b>Zajęcia warsztatowe:</b> <u>Zaliczenie z oceną</u> Ocena końcowa jest wypadkową ocen cząstkowych, które student otrzymuje za: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zadania wykonywane w domu (waga 1)</li> <li>• Zadania wykonywane na zajęciach (waga 1)</li> <li>• Aktywny udział w zajęciach – jedna ocena za cały semestr (waga 2)</li> <li>• Napisanie kolokwium końcowego (waga 3)</li> </ul>

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	40
SUMA GODZIN	75
<b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>	<b>3</b>

\* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	<i>Nie dotyczy</i>
zasady i formy odbywania praktyk	<i>Nie dotyczy</i>

## 7. LITERATURA

### Literatura podstawowa:

- Bernatowicz-Łojko U., Brzozowska-Misiewicz I., Twardo M., 2013, Wczesna interwencja – opieka logopedyczna od pierwszych dni życia dziecka, [w:] Błęszyński J.J. [red:] Medycyna w logopedii. Gdańsk: Harmonia Universitas.
- Castillo-Morales R., 2009, Ustno-twarzowa terapia regulacyjna. Wrocław: Fundacja „Promyk słońca”.
- Finne. N. R., 1994, Domowa pielęgnacja dziecka z porażeniem mózgowym.
- Łada A., Diagnostyka i terapia neurologopedyczna w koncepcji NDT-Bobath (w:) Błęszyński J.J. [red:] Medycyna w logopedii. Gdańsk: Harmonia Universitas.
- Masgutowa S., Regner A., 2009, Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensomotorycznej, Wrocław: Wydawnictwo Continuo.

### Literatura uzupełniająca:

- Cieszyńska J., Korendo M., 2007, Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6 roku życia, Kraków.
- Czochańska J., 1990, Ocena odruchów niemowlęcych, [w:] Neurologia dziecięca, Warszawa.
- Fedorowska W., Wardowska B., 1992, Wywiad biologiczno – środowiskowy do wykrywania wczesnych uwarunkowań zaburzeń mowy, Gdańsk.
- Gagelman H., 1988, Kaj znów się śmieje. Wyd. Iskry.
- Kaczan T., 2006, Rola neurorozwojowej metody Castillo Moralesa w postępowaniu terapeutycznym i wczesnej stymulacji dzieci z grupy wysokiego ryzyka, Kraków: Impuls.
- Kaczorowska-Bray K., 2012, Diagnoza we wczesnej interwencji logopedycznej, [w:] Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki, red. E. Czaplewska, S. Milewski, Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, s. 223-262.

- Kielin J. (2012), *Rozwój daje radość*, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
- Korendo M., 2001, *Rozwojowy model diagnozy i terapii zaburzeń mowy*, [w:] *Diagnoza i terapia dzieci z zaburzeniami rozwoju mowy*, red. B. Cyl, Katowice.
- Kornas-Biela D., 1991, *Rozwój psychofizyczny dziecka przed narodzeniem*, Warszawa.
- Mackiewicz B., (red.) 1983, *Wybrane zagadnienia ortodontyczne dla logopedów*, Gdańsk.
- Mackiewicz B., 1986, *Wskazówki dla prawidłowego połykania w wadach zgryzu i wymowy u dzieci*, Warszawa.
- Michałowicz R. (red.), 1973, *Usprawnianie czynności psychoruchowych małego dziecka z uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego*, Warszawa.
- Morris D., 1996, *Zrozumieć niemowlę*, Warszawa.
- Odowska-Szlachcic B., 2010, *Metoda integracji sensorycznej we wspomaganie rozwoju mowy dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego*, Gdańsk.
- Regner A., 2000, *Wspomaganie rozwoju małego dziecka z zastosowaniem terapii regulacyjnej Castillo-Moralesa*, *Rewalidacja, Zeszyty Problemowe Centrum Metodycznego Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej*, 2(10), Warszawa, s. 54-61.
- Regner A., 2000, *Zastosowanie metody Castillo-Moralesa w rehabilitacji logopedycznej niemowląt*, „*Biuletyn Logopedyczny*”, 3, Lublin, s. 37-42.
- Regner A., 2004, *Teoretyczne i praktyczne podstawy ustno-twarzowej terapii regulacyjnej (uttr)*, [w:] *Neurofizjologiczne metody usprawniania dzieci z zaburzeniami rozwoju*, (red.) L. Sadowska, Wrocław: Wyd. Akademia Wychowania Fizycznego 2004, s. 253-294.
- Regner A., 2004, *Wpływ terapii manualnej na rozwój aparatu mowy*, „*Dental and Medical Problems*” nr 42/2004.
- Regner A., 2005, *Podstawy ustno-twarzowej terapii według nowoczesnych koncepcji*, [w:] *Nowoczesne metody stymulacji rozwoju ruchowego i mowy*, (red.) S. Masgutova, Warszawa: Międzynarodowy Instytut Neurokinezylogii, Rozwoju Ruchowego i Integracji Odruchów, s. 63-78.
- Regner A., 2005, *Wczesne wspomaganie rozwoju psychomotorycznego małego dziecka z zastosowaniem metody R. Castillo Moralesa*, [w:] *Dziecko z zaburzeniami w rozwoju*, (red.) B. Cytowska i B. Winczura, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, s. 205-215.
- Regner A., 2005, *Wczesne wspomaganie rozwoju psychomotorycznego małego dziecka z zastosowaniem metody R. Castillo Moralesa*, [w:] *Dziecko z zaburzeniami w rozwoju*, (red.) B. Cytowska i B. Winczura, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, s. 205-215.
- Regner A., 2008, *Masaż niemowlęcy i ruch usprawniający jako formy stymulacji psychomotorycznej*, [w:] *Sekułowicz M., Kruk-Lasocka J., Kulmatycki L. (red.), Psychomotoryka ruch pełen znaczeń*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej.
- Regner A., 2010, *Masaż wibracyjny jako forma stymulacji sensomotorycznej*, „*Forum Logopedyczne*”, Katowice.
- Regner A., Masgutowa S., 2009, *Rozwój mowy dziecka w świetle integracji sensomotorycznej*, Wrocław: Wydawnictwo Continuo.
- Rocławski B., 1993, *Opieka logopedyczna od poczęcia*, Gdańsk.
- Sadowska L. (red.), (2006), *Neurofizjologiczne metody usprawniania dzieci z zaburzeniami rozwoju*, Kraków: Impuls.

- Stecko E., 1994, Zaburzenia mowy dzieci – wczesne rozpoznawanie i postępowanie logopedyczne, Warszawa.
- Stecko E., 1997, Wczesna stymulacja logopedyczna dzieci z obciążonym okresem okołoporodowym, „Nowy Pediatria”, nr 1.
- Stecko E., 1999, Profilaktyka logopedyczna szansą dla dziecka i logopedy, Warszawa.
- Stecko E., 2001, Rozpoznawanie u niemowląt uwarunkowań rozwoju mowy, „Audiofonologia”, t. XXI, s. 55-64.
- Stecko E., 2002, Zaburzenia mowy u dzieci. Wczesne rozpoznawanie i postępowanie logopedyczne, Warszawa.